

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Negotiationis
Spiritualis Industriis

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066367

Industria II. Modus & Regulæ unicuique operi assignandæ, & in ejus
executione servandæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45372

Spiritu fervebit, semper spiritu mentis suæ innovabitur. Quæ an ita sint, experientiæ remitto; quanta verò sint, à Spiritualibus viris librisque discendum, non à me hîc explicandum puto.

INDUSTRIA II.

Modus & Regulae unicuique Operi assignanda & in ejus executione servanda.

Priore Industriâ Ordinem Temporum & Actionum suasimus observandum: hac Industriâ modum in Actionibus servandum docemus. Quæ res latissimè quidem patet; non tamen à nobis ita tractabitur in præsentî, sed tantùm hoc trademus, quod ad fructuosè, fæcundè, facile proficiendum in Virtutibus, per actionum nostrarum usitatarum transactionem servire potest.

Modi igitur nomine intelligimus observationes, & veluti Regulas cuiuslibet operi competentes, quarum diligenti observatione fiant opera non tantùm bona sed etiam perfectâ, etiam ornata, etiam meritis fæcunda & animam ditantia, consequenterque Dei gustui atque placito valde grata. Hæ observationes seu Regulae, triplicis generis esse possunt. quædam præscriptæ à Religione, aut ab aliquâ simili autoritate cui sit obediendum; quædam à naturâ rei profluentes; quædam spontè à nobis ex devotione nostrâ desumptæ, etiam nobis in tali vel tali opere ad observandum injunctæ. Atque hæ triplicis generis observationes, aliquando concurrunt omnes ad unum aliquod opus, aliquando aliqua tantùm

tum ex eis. v. g. Actio comedendi, habet à Religionē præscriptam observationem, ut præmittatur ei benedictio & sequatur eam Gratiarum actio: item, ut dum corpus edendo reficitur, sua etiam animæ refectio tribuatur. Eadem actio habet à naturâ suâ præscriptam regulam Temperantiæ, ut in cibo non gulæ, non voluptati, sed necessitati ac sufficientiæ serviatur. Eadem insuper actio habere potest observationes eas, quas quisque ex suâ devotione & pietate sibi præscribet. Quomodo Sancta Gertrudis ex Christi consilio omnem bolum sumendum in Christi intingebat Sanguine: Beatus noster Aloysius ad prandium recolebat fel & acetum Christi, eoque condiebat cibos suos, ad cænam, Christum cænantem cum discipulis habebat propositum.

9. Hæ ultimi generis observationes bifariam dividi possunt. aliæ namque sunt veluti substantiales operi bono & meritorio quatenus tale est, ita ut nisi illæ adsint, opus parum valoris sit habentium: cujusmodi sunt, ut sit opus vel ex naturâ suâ bonum sive honestum, vel saltem non malum, sed indifferens, & capax honesti finis. Item ut sit rectâ intentione factum, & eâ quidem supernaturali. Item ut sit ab homine in gratiâposito &c. Quas observationes quàm sit necesse adhiberi ad operum executionem, vix attinet dicere, cum res ipsa loquatur. Ita siquidem se habent, ut ad medium illud genus ex tribus, revocari merito possint.

10. Aliæ porrò sunt non jam substantiales, sed accessoriæ; & veluti exornativæ, quæ suppositâ Comitate & supernaturalitate operis, illud insu-

per or
affectu
dique
huc su
tatesqu
quæ op
magnu
ferre,
ac ditat
præsen
Deo p
fectum
aut ex

Pr
ut ama
ctionib
beat c
observ
supere
ac sibi
empla
nostr
horæ
litus &
B. Bo
genua
& Inc
tur, &
bat.
mè ex
se ver
set, c
plena
pietat

pet

per ornant variis Virtutum actibus, variis piis affectibus, quos suggerit pia & devota, placendique Deo cupida Voluntas. In quibus ipsis adhuc sunt gradus, & quædam celsitudines sublimitatesque defæcata in spirituali vitâ non incognitæ, quæ operibus nostris adjunctæ, non possunt non magnum illis pretium & pondus & meritum asferre, consequenterque, eximiè animam ditare, ac ditatam, Deo insuper gratam & gratiosam representare. Namque cui dubium esse potest, plùs Deo placere, defæcatumque magis esse opus profectum ex Dei Caritate, quàm ex servili timore, aut ex præmii æterni cupiditate? &c.

Præfens igitur Industria, hoc præcipuè vult, ut amator profectûs sui spiritualis, in singulis actionibus suis ordinariis atque notabilioribus, habeat certas praxes & observationes, quas in eis observet, & quibus actiones illas modo quodam supererogatorio exornet, gratiosioresque Deo, ac sibi fructuosiores faciat. Industriæ istius exempla vix ullo in Sancto desunt. Ita S. Xaverius noster dum horas Canonicas recitaret, unicuique horæ Hymnum *Veni Sancte Spiritus Emitte cælitus &c.*, magno cum pietatis gustu præmittebat. B. Borgia, quoties à somno surgebat, statim in genua provolutus, & SS. Trinitatem adorabat, & Incarnationis Dominicæ mysterium venerabatur, & suam vilitatem infra omnia creata abjiciebat. Petrus Faber in hoc genere Industriæ maximè excelluisse mihi videtur. quippè quocumque se verteret, quidquid ageret, ubiubi locorum esset, certas observationes suas, pietatis eximiæ plenas habebat. Sancta Gertrudis (ut in Divinæ pietatis insinuationibus refertur,) nihil quoque videtur

II.

videtur unquam egisse absque istiusmodi Industria: Inter has fuit illa una, ut quoties esset alicui locutura, linguam suam in Christi Sanguine intingeret, ut sic lingua purificator, & sermo efficacior esset. Talia verò plurima in dicto Insinuationum libro reperiet qui volet, atque ad eorum normam pro suo Spirituali gustu, multa sibi in suis actionibus observanda deliget. Pater Jacobus Alvarez, vitæ spiritualis Magister inter primos clarus, in hoc genere Industriae explicando, benè magnum volumen insumpsit, omnia quæ à nostræ Societatis hominibus, diebus, hebdomadis, mensibus, semestribus, annis singulis obiri solent opera, recenset, & quæ unumquodque perfectione obiri possit, satis exactè docet: ita, ut qui ejus præscripta observet, nihil magnopere in suis operibus desideraturus sit, quod ad perfectionem desit. Quanquam & ille his, quæ dicto Volumine deest, nemini interclusit facultatem, alia & alia excogitandi, quæ pro suâ pietate, in suis operibus & actionibus observet: quin potius viam & modum ad talia invenienda aperuit, dummodo sit, qui hac Industriam uti non graveatur. Atque ut hac de re pressius aliquid dicamus.

12.

Amator sui profectus habebit certas observationes, quas observet, dum è lectulo consurget, dum se vestibus induet, dum Orationi initium dabit, dum orabit, dum ab Oratione recedet. Habebit certam rationem Missæ audiendæ, Examinis faciendi, Coronam B. Virginis recitandi, cibum capiendi, foras ex cubiculo vel domo prodeundi. Habebit certas observationes in Confessione suorum peccatorum, in Recitatione Officii Divini, in Præparatione sui ad Missam, in ipsâ

ipsâ Missâ, post Missam: in confessionibus aliorum audiendis, in adeundis proximis & alloquendis, in Concionibus parandis & dicendis, in lectionibus parandis & habendis &c. Habebit certam rationem Collectionis hebdomadariæ, ac mensuræ, ac semestris, ac annuæ faciendæ. Habebit certam rationem, certas festivitates Ecclesiæ celebrandi, ut sunt, Tempus Adventûs, Quadragesimæ, Rogationum, Quatuor Temporum. Festa quoque Natalis Domini, Circumcisionis, Resurrectionis, Pentecostes, Corporis Christi, nec non festa B. Virginis, Festa Patronorum &c.

Has istorum aut similium operum obeundorum rationes, unusquisque vel excogitabit ipse, vel ex libris petet, vel ex Patribus Spiritualibus discet: nam hîc illas à me poni, & longum esset nimis, ac præter hujus Tractationis propositum, & præterea frustra hic labor assumeretur: quia non omnia omnibus sapiunt, & præstat in hoc genere rerum permittere, ut quisque in suo sensu abundet, suoque palato serviat.

Quærat aliquis, quænam potissimum censentur in operibus nostris prædictis observanda, & ad quæ in hisce observationibus respiciendum sit. Respondeo in primis, non probare me, ut multæ observationes fiant; hæc enim res est onerosa & fatigat, fastidium deinde parit, contemptum tandem ac denique neglectum. Pauca igitur atque selecta designentur, quæ commode fieri possint suo tempore, neque opus sit festinanter ac tumultuariè fieri. Sic enim exiguus fructus, nullus esset gustus earum observationum. Adde deinde, in actionibus primum locum deberi iis

V.P. Druzb. Op. IV.

B

obser-

observationibus, quæ sunt vel ex naturâ rei, vel ex præscripto Religionis Obedientiæque, alicui actioni annexæ, de quibus supra hîc initio dixi fol. quibus ubi fuerit satisfactum, & aliàs insuper addere placuerit, tum id fiat.

14.

Ac præcipuus primusque locus sit Intentioni bonæ, quæ quo erit purior, tanto melior. Intentioni succedat prævisio occasionum tam peccandi, quàm merendi in opere faciendo. Quod si hæc prævisio non est necessaria, eò quòd iam hæc occasiones aliàs sint notæ, succedat Propositum de eis vitandis quæ sunt ad malum, arripendis quæ ad bonum. Atque hîc potissimum cuperem haberi rationem ejus vel vitii, cum quo Examine particulari, menstruove exercitio pugnatur, vel ejus Virtutis, quæ similiter per singulos Mensis dies ad exercendum assumpta est.

His si placebit addere excitationem fervoris ac Intensionis seu applicationis & diligentia in agendo, Exemplum quoque seu imitationem Christi aut Beatæ Virginis, aut certi Sancti, Honorem quoque Sancti cujuscumque &c. Oblationem sui, Impetrationem aliquarum rerum sibi aut aliis, satisfactionem pro se, pro aliis, vivis, mortuis, hæc omnia utiliter fient, modò ne longo tempore, cum fatigatione, cum festinatione: Sed serbè, breviter, devote fiant. Præstat alioqui pauca benè & strenuè agere, quàm multa tumultuarè & fastidiosè, quia actus unus intensus pro mille remissis facit.

15.

Forstian alicui non displicebit, quod addidit ex Andréâ Capellâ pio scriptore: qui in quodam suo opusculo collegit plurimas actiones humanas & easdem piè peragendi modum singillatim præ-

scripsit. Sunt autem sex, quos ad quamlibet actionem adscripsit. 1. Præmittit Sententias Sacre Scripturæ aliquas actioni accommodatas. 2. Subjungit considerationem aliquam, etiam actioni congruam. 3. Gratiarum actionem. 4. Confusionem. 5. Petitionem. 6. Oblationem.

Non pigebit autem, exemplum unum ex eodem Auctore hic inferere. Est igitur ejus exercitium ordine secundum, dum in vestiendis nobis manè occupamur.

Sententiæ Scripturæ. Induimini Dominum nostrum IESUM Christum. Abjiciamus opera tenebrarum, & induamur arma lucis. Induit me Dominus vestimento salutis, & induimento justitiæ circumdedit me. Qui vicerit, induetur vestimentis albis.

Rom. 13. 14.
1b. 12.

Consideratio. Consideremus quod per peccatum simus subjecti frigori & aliis injuriis corporis: Unde egenus vestimentis. Sed & Christus, ut peccata nostra expiaret, nudus in Cruce mortuus est.

Gratiarum actio. Agamus Gratias Deo, qui providit nobis unde vestiamur & frigora depellamus: item quia nuditatem animarum nostrarum, Gratiæ suæ veste vestivit.

Confusio. Erubescamus nuditatem animæ nostræ, cujus primam Innocentiæ vestem in baptismi sumptam laceravimus, immo eandem toties, licet à Deo instauratam iterum discerpimus.

Petitio. Petamus à Deo, ut dignetur hanc iterum vestem reparare & vestitu virtutum nuditatem nostram contegere, ut amoveatur confusio nostra, & anima congruè vestita, possit se digne conspectui divino sistere.

Oblatio. Offeramus nos Domino ad perfecti-

112
i
115007
T

rendam ejus amore Pauperiem, Nuditatem, & denique ipsam Crucis mortem. Hucusque exercitium prædicti Autoris; in quo, ut apparet facile, permultum est pietatis. Neque difficile erit Amatori profectûs sui, talia sibimet apparare pro actionibus suis, aut certe ex eodem autore mutuari.

16.

Finem huic Industriæ imponam, si primum rogavero perfectionis amatorem, ut hujus Industriæ usui, quam optime affectûs esse curet: neque nimiam sibi perfectionem præscribi, aut gravem sibi laborem suaderi putet. Sit certus non facturum se hac in re tantum, quantum multi Dei servi factitarunt & faciunt. In vitis Patrum legimus, quendam ex eis, colloquentem cum aliis fratribus orationes complevisse. Pater Jacobus Alvarez, refert de quodam Patre Societatis, quod in dies singulos, 100. Dei nomina considerare, sub iisque SS. Trinitati honorem habere solitus fuerit, idque exercitium per multos annos continuaverit. Pater Josephus Anchieta, nunquam à continuâ Dei præsentia cessavit, & omnium, quæ agebat, rationes, ex Deo desumere solitus fuit. S. Augustinus de seipso refert Ep. 151. se, antequam obdormiret, in lectulo cubantem, de Beatâ vitâ cogitare solitum: deinde orare, ac tandem dormire. S. quoque Ambrosius suam in simili consuetudinem dum nobis commendat, refert. lib. 3. de Virgin. et enim. *In ipso cubili, volo Psalmos cum Oratione Dominicâ frequenti contextas vice, vel cum evigilaveris, vel antequam corpus sopor irriget.*

17.

Mitto alios, nusquam hæc in libris & vitis Sactorum non invenies. Multa possumus, modo

posse v
facilior
docilem
& qua
modò
perinde
eam no
ramus.
posse de
in unum
quod d
autem i
nullum
tioniqu
ve, fiat
devotio
novetur
Hoc in
cum iis
fistere,
præscrip
id posse
neque e
ergo fit
fectioni
bus? E
difficili
actione
bus, ve
rantibus
fit cona
severan
desidera
Ex h

posse velimus, dies faciet leviora omnia, faciet
 faciliora, faciet usitata, ac fere connaturalia,
 docilem namque Deus providit nobis naturam,
 & quæ infuescere facile possit, immo & velit,
 modò nos regere naturam velimus, & quæ est
 perinde ad mala atque ad bona per se indifferens,
 eam nos ad bona convertamus, & à malis aver-
 tamus. Quis credat, in dicendo Sacro, tot
 posse devotiones (ut vocant) observari, quot si
 in unum congregentur, possint Sacrum ipsum
 quod dicitur, mole suâ exæquare. Observari
 autem ita, ut nulla sit temporis prolongatio,
 nullum per hoc præjudicium reverentiæ atten-
 tionique, ad ea quæ in Sacro dicuntur aguntur-
 ve, fiat. quin potius, ut per hoc & augeatur
 devotio, & excitetur reverentia, & attentio in-
 novetur, & fructus ingens animæ proveniat.
 Hoc inquam vix credibile videtur, & vix posse
 cum iis, quæ in Missâ dicuntur agunturvé con-
 sistere, præcipuè nihil ad mediam horam Sacro
 præscriptam, temporis addendo: & tamen fieri
 id posse ac solere, ab iis scio, qui facere solent,
 neque operæ pretium mentiendi habent. Quod
 ergo fit ab aliquibus; cur non ab omnibus per-
 fectionis & negotiationis Spiritualis amatori-
 bus? Et quod fieri potest in hac unâ satis per se
 difficili, totumque hominem sibi vendicante
 actione; cur non possit fieri in aliis, vel simili-
 bus, vel etiam minùs hominem totum deside-
 rantibus? potest absque dubio; modò non de-
 sit conatus, non desit industria, prudentia, per-
 severantia, quæ si adfuerint; non patietur se
 desiderari, avida talium laborum Divina Gratia.

Ex his quæ hæcenus dicta sunt, facile con-
 cludi

cludi potest, quanta sit & utilitas & necessitas
 hujus industriæ iis, qui perfectionem amant. Hæc
 enim est una ex præcipuis rationibus proficien-
 di in Spiritu, virtutes exercendi, merita conqui-
 rendi, interiùs operandi, assiduè cum Deo agen-
 di & versandi, otiosos ac inutiles actus devitan-
 di, perfectos tamen & sublimes mortificandi.
 Hæc etiam ratio est una, animam propriam sem-
 per in manibus suis habendi, ejusque profectus
 & defectus quasi in numero habendi. Dum
 enim cuique actioni peragendæ certos homo-
 modos habet: ut primum in modum oculo-
 rum mentis conjecerit, & actionem ad eos compar-
 rit, illicò perfectionem actionis, statimque pro-
 fectum suum & vigilantiam suam cognitam &
 perspectam habebit: unde perpetuus ei erit sti-
 mulus, aut ad perseverandum, si proficere se ad-
 vertit, aut ad acriùs vigilandum, si deficere se
 negligere aliqua recognoscit: Quod totum ma-
 ximi est in vitâ Spirituali momenti.

INDUSTRIA III.

*Per partes assuescendum observationibus
 Actionibus, ut vitetur fatigatio &
 actuatio.*

49. PRæmissâ proximè Industria, hanc obiectam
 solet, eâ uti cupientibus difficultatem, quam
 etiam ibidem perstrinxi, quòd videatur laborio-
 sa & multiplicatæ reflexionis: itaque obnoxia
 fatigationi capitis, viriumque ac instrumentor-
 um, per quæ anima nostra operatur. Huic dif-
 ficultati, necnon & aliis similibus, quæ sese etiam

in aliis
 præsen
 Ne
 fatigat
 veluti
 Ut no
 operib
 tot, q
 etiam
 pauca
 aliqua
 illas r
 Regul
 cation
 diu ac
 breves
 esse ra
 bita f
 nunqu
 alia le
 ta, et
 quire
 poris
 passio
 corpo
 sensu
 tem a
 comp
 stem
 lis erg
 serva
 II
 ejusd
 ribus